

Uloga civilnog sektora u unapređenju korišćenja i upravljanja ribljim fondom



Goran Sekulić & Jovana Dragić May
Tara, 30.06.2018.

Ribljí fond u Srbiji

Generalno stanje ribljeg fonda u Srbiji se uglavnom ocenjuje kao **nepovoljno**

Glavni faktori ugrožavanje:

- Krivolov
- Zagađenje
- Regulacija i pregrađivanje reka
- Uništavanje staništa



Izazovi za upravljanje ribljim fondom

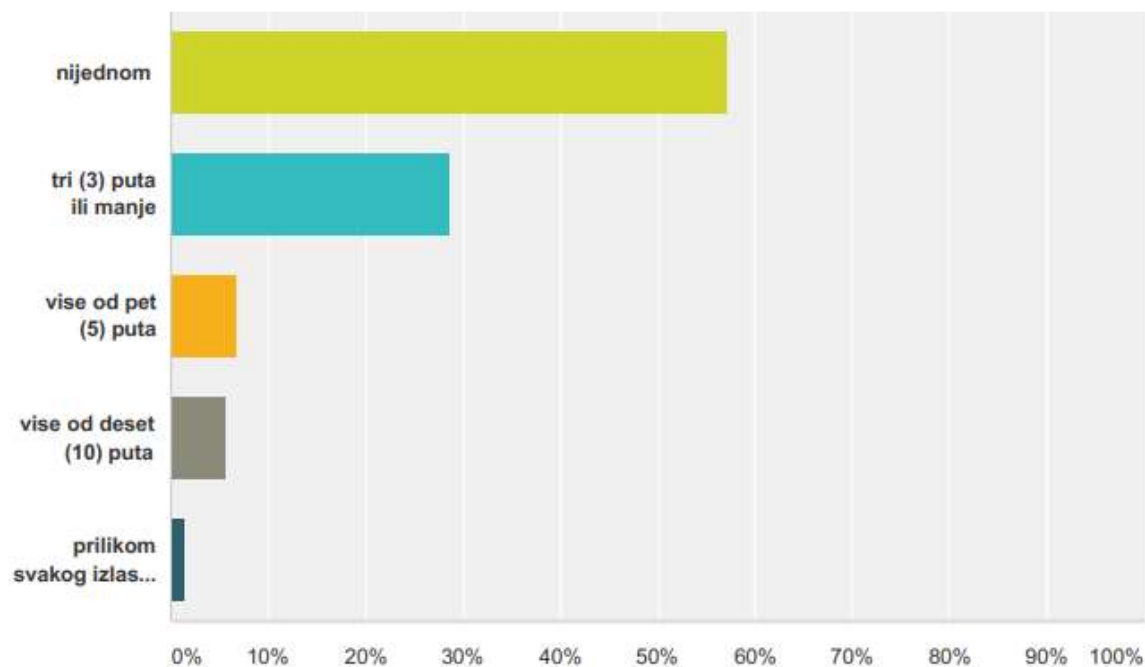
- Veliki interes za resursom (oko 80.000 prodatih dozvola + ?)
- Slab radi i slabi kapaciteti čuvarskih službi
- Nepostojanje adekvatnog monitoringa stanja populacija
- Evidencija ulova formalno postoji, ali je nepouzdana
- Istraživanja na osnovu kojih se vrši izrada programa upravljanja su često ograničene kvalitete i upotrebljivosti



Izazovi za upravljanje ribljim fondom

Q5 Koliko ste cesto imali ribocuvarsku kontrolu na vasem podrucju u 2016?

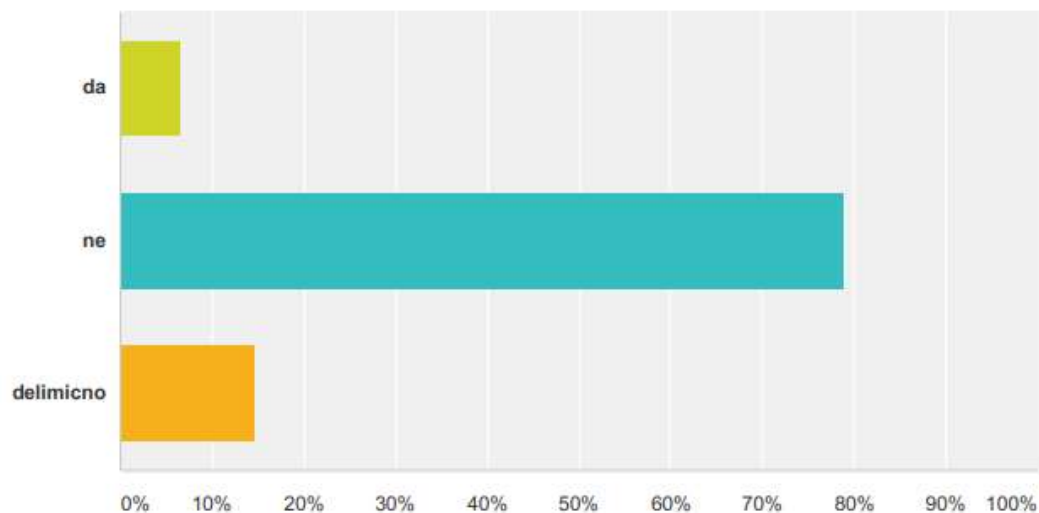
Answered: 857 Skipped: 1



Izazovi za upravljanje ribljim fondom

Q7 Da li ste zadovoljni radom ribocuvarske sluzbe/korisnika vode?

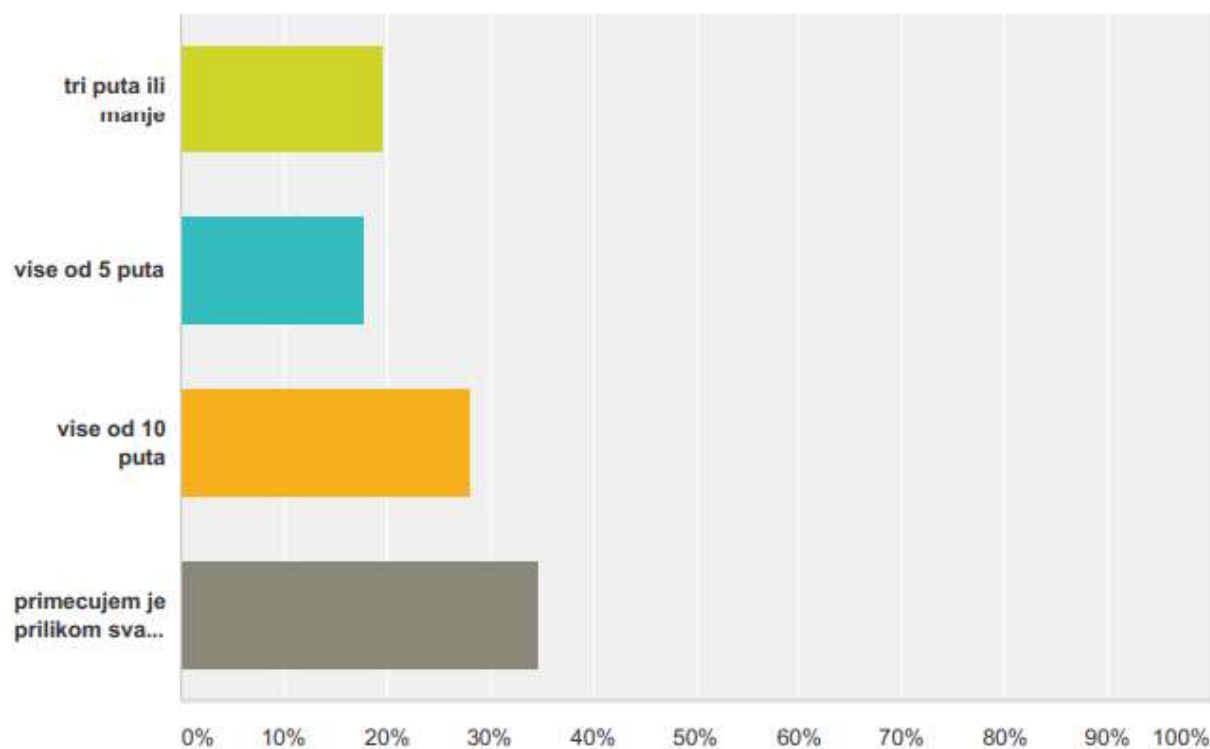
Answered: 852 Skipped: 6



Izazovi za upravljanje ribljim fondom

Q8 Koliko cesto ste приметили ribokradju?

Answered: 848 Skipped: 10



Međunarodne inicijative

- Komisija za zaštitu reke Dunav- ICDR- WWF kao posmatrač
- Međunarodna komisija za sliv reke Save- ISRBC- WWF kao posmatrač
- IUCN Species Survival Commission – WG Sturgeons
- World Sturgeon Conservation Society
- Blue Heart of Europe
- WWF međunarodna mreža (EPO kancelarija u Briselu)
- ...

Mogućnosti OCD



Inicijativa za zaštitu kečige

Predlog za zabranu izlova kečige na period od 5 godina

- Predlog dostavljen Ministarstvu zaštite prirode uz analizu „Kečiga u Dunavu- presek stanja“
- Pozivamo se na princip predostrožnosti i princip održivog korišćenja prirodnih resurs
- Pokrenuta medijska kampanja

Inicijativu podržali:

Ujedinjeni ribolovci Srbije

Asocijacija alasa Srbije

Stručne podrška:

Institut za multidisciplinarna
istraživanja

Institut za biološka istraživanja

Siniša Stanković



ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Kratke informacije o projektu

Održiva zaštita jesetri donjeg toka Dunava kroz sprečavanje krivolova i ilegalne trgovine

5 država, partnerstva između:

- WWF Austrija
- WWF Rumunija
- WWF Dunavsko-Karpatiski program, Bugarska
- WWF Dunavsko-Karpatiski program, Ukrajina
- WWF Adria kancelarija u Srbiji
- Upravljač Rezervata biosfere Delta Dunava
- Institut za zoološka istraživanja (IZW Leibnitz).

Oktobar 2016. godine – decembar 2020. godine.



Moruna

© Thomas Hasenberger

ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Mapa područja



ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Dunavske jesetre



Karakteristike dunavskih jesetri

Jedna od najstarijih porodica riba, potiču još iz vremena dinosaurusu.

Indikatori očuvanih rečnih ekosistema.
Migratorne, žive i hrane se na dnu rečnog korita.

Danas su **najugroženije životinje** na IUCN Crvenoj listi ugroženih vrsta. **6 vrsta jesetri** je nekada nastanjivalo Dunav.

Potpuna zabrana ulova uvedena 2005. godine.

Projekat obuhvata jedine preostale lokalitete u Evropi na kojima se populacije dunavskih jesetri izuzev kečiga još uvek održavaju i razmnožavaju na prirodan način.



Hibrid kečiga i morune u akvarijumu u Nemačkoj

© Vesna Maksimovic / WWF

ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Pretnje po opstanak jesetri

Zašto projekat? Pretnje po jesetre.

Zbog dugog životnog ciklusa i kasnog dostizanja polne zrelosti, jesetre su posebno osetljive na pretnje:

- Prekomeran (ilegalan) ribolov i trgovina mesom i kavijarom
- Izgradnja brana i presecanje migratornih puteva za mrest (kao HE Đerdap)
- Uništavanje staništa usled eksploatacije rečnog nanosa, regulacije rečnog korita, i sl.
- Zagađenje reka



Kavijar od morune

© Emma Duncan / WWF

ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Ciljevi projekta

Ciljevi projekta

Istraživanje u cilju **razvijanja drugih izvora prihoda za alase i lokalne zajednice**, kako bi se smanjila zavisnost od ranije prestižnog, a sada ilegalnog ribolova jesetri.

Izgradnja kapaciteta institucija odgovornih za sprovođenje zakona, i **unapređenje njihove borbe** protiv krivolova, krijumčarenja i ilegalne trgovine.

Praćenje tržišta kavijarom i mesom jesetri, kako bi se svi učesnici u lancu trgovine detaljno informisali o zakonskim odredbama koje regulišu ovu oblast.



Captions can go below imagery

ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Ključni zaključci – nedostaci

- Akcioni plan upravljanja jesetarskim vrstama nije usvojen
- Nema precizne procena stanja populacija jesetarskih vrsta. Upitna je tačnost podataka o godišnjem ulovu kečige
- Nije jasno definisana obaveza poribljavanja
- Slabi kapaciteti nadzornih službi (inspekcija, ribočuvarske službe)
- Problemi u utvrđivanju porekla ribe na tržište
- Komplikovane procedure u postupanju (inspekcija, policija, ribočuvarska služba)
- Nedovoljna svest pravosudnih organa o značaju i ugroženosti jesetarskih vrsta
- Mala kazna za krivolov kečige (5000 din)



ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Ključni zaključci – PREPORUKE

- Izraditi i usvojiti novi **Akcioni plan za jesetarske vrste**
- Na nivou države izvršiti **monitoring autohtonih dunavskih jesetarskih vrsta sa ciljem stvarne procene stanja populacija** i utvrđivanja potrebnih daljih aktivnosti na upravljanju njihovim populacijama
- Utvrditi metodologiju za procenu populacija, utvrđivanje biomase, godišnje produkcije i količine dozvoljene za izlov u sklopu izrade programa upravljanja ribarskim područjima i monitoringa ribarskih područja
- Izradu programa upravljanja ribarskim područjima dati u nadležnost Ministarstva zaštite životne sredine kako bi izbegli da korisnik koji naručuje program vrši i primenu istog
- **U Zakonu o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda definisati obavezu pribavljanja uslova zaštite prirode od nadležnog zavoda za zaštitu prirode za izradu programa upravljanja ribarskim područjima**
- **Uvesti privremen lovostaj na kečigu (pet godina)**

ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

Ključni zaključci – PREPORUKE

- Jačanje kapaciteta inspekcija, prvenstveno kroz povećanje broja inspektora i poboljšanje logističke opremljenosti (vozila, plovila)
- Jačati stručni kapacitet korisnika ribarskih područja
- Vršiti edukaciju privrednih ribara o jesetarskim vrstama
- **Definisati postupanje sa strogo zaštićenim vrstama jesetarskim vrstama prilikom slučajnog ulova**
- Stimulisati ribnjački uzgoj jesetarskih vrsta za potrebe poribljavanja reka u Srbiji, uvesti obeležavanje jedinki kečige i drugih vrsta iz uzgoja
- U propisima definisati postupanje sa oduzetom ribom tokom kontrole prometa
- Unaprediti sudsku praksu u pogledu odgovarajućeg procesuiranja prekršaja i krivičnih dela u odnosu na jesetarske vrste





+100

WWF is in over
100 countries, on
6 continents

1961

WWF was founded
In 1961



+5M

WWF has over
5 million supporters

+16M

WWF has over
16 million followers on
Facebook, Twitter and
Google+

THANK YOU!

wwf.rs

facebook.com/WWFSerbia